

VALENTIN GHEONEA

**ROMÂNIA SOCIALISTĂ
ȘI INTERPOLUL (1972–1989)
POLIȚIE, TERORISM ȘI TRAFIC DE DROGURI
ÎN TIMPUL RĂZBOIULUI RECE**

Cuvânt înainte de
Prof. Univ. Mihai-Răzvan Ungureanu

CETATEA DE SCAUN
EDITURA

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte (prof. univ. dr. Mihai Răzvan Ungureanu)</i>	9
Lista abrevierilor	13
INTRODUCERE	15
PARTEA I – ISTORIA ȘI PRELIMINARIILE UNEI RELAȚII	21
CAPITOLUL I – ORIGINEA ȘI EVOLUȚIA INTERPOL PÂNĂ LA AFILIEREA ROMÂNIEI	23
1.1 Posibilitatea unei cooperări internaționale între corpurile de poliție.....	23
1.2 1851 - Crearea Uniunii Polițienești a Statelor Germane.....	24
1.3 Congresul antianarhist de la Roma din 1898	26
1.4 Conferința antianarhistă de la Sankt Petersburg din 1904	28
1.5 Combaterea „sclaviei albe”	30
1.6 Primul Congres Internațional de Poliție Judiciară – Monaco 1914.....	31
1.7 Conferința anticomunistă de la München din 1920	33
1.8 Înființarea Comisiei Internaționale de Poliție Criminală - Viena 1923 și funcționarea ei ulterioară.....	33
1.9 Florent Louwage și reînființarea Comisiei Internaționale de Poliție Criminală în 1946.....	37
1.10 Tensiunile politice ale Războiului Rece.....	39
1.11 Incidentul cehoslovac.....	41
1.12 1956 - Comisia Internațională de Poliție Criminală devine Organizația Internațională de Poliție Criminală - Interpol.....	43
CAPITOLUL II – AFILIEREA MILIȚIEI LA INTERPOL (1972-1973)	49
2.1 Propaganda pentru afilierea la Interpol.....	49
2.2 Primele contacte și procedurile de afiliere a României la Interpol	55

2.3 Depunerea cererii de afiliere și prima misiune a Miliției la Interpol	61
2.4 Interesele României ca afiliată la Interpol	65
2.5 Înființarea Biroului Național Interpol din România.....	71
2.6 Primirea oficială a României în Interpol.....	74
PARTEA A II-A –	79
RELAȚIILE INTERNAȚIONALE ALE BIROULUI NAȚIONAL INTERPOL.....	79
Introducere	81
CAPITOLUL III – ÎNTRUNIRILE INTERNAȚIONALE ALE INTERPOL ÎN ANII '70 și '80 – COMBATEREA VIOLENȚEI, TRAFICULUI DE DROGURI ȘI TERORISMULUI INTERNAȚIONAL	85
3.1 Participările Miliției la întrunirile Interpol din anul 1974.....	85
3.2 Activitățile internaționale ale anului 1975	92
3.3 Participarea la întrunirile internaționale ale anului 1976	111
3.4 Participarea la activitățile internaționale ale anului 1977	130
3.5 Participarea Miliției la activitatea internațională de poliție a anului 1978.....	134
3.6 Participarea Miliției la întrunirile internaționale ale Interpol pentru anul 1979.....	140
3.7 Participările Miliției la întrunirile anului 1980	147
3.8 Întrunirile anului 1981	154
3.9 Participările internaționale ratate ale anului 1982.....	160
3.10 Reluarea participărilor internaționale în anul 1983.....	161
3.11 Întrunirile anului 1984	168
3.12 Întrunirile anului 1985	173
3.13 Adunările Generale ale Interpol în perioada 1986-1989.....	181
CAPITOLUL IV – VIZITELE OFIȚERILOR STRĂINI DE POLIȚIE ÎN ROMÂNIA. ÎNTRE MINISTERUL DE INTERNE ȘI BIROUL NAȚIONAL INTERPOL	193
4.1 Vizita în România a lui Jean Népote, Secretarul General al Interpol	193
4.2 Prevenirea traficului de droguri	196

4.3 Vizitele în România a ofițerilor de legătură Interpol.....	198
4.4 Relații ale Ministerului de Interne în siajul Interpol. Relația specială cu Germania Federală	212
4.5 Socializarea polițiștilor	219
4.6 Alte relații externe pe teme de Interpol.....	221
PARTEA A III-A – CÂTEVA PROBLEMATIZĂRI ȘI STUDII DE CAZ.....	231
CAPITOLUL V – CARLOS ȘACALUL, INTERPOLUL ȘI POLITICA ANTITERORISTĂ A ROMÂNIEI	233
5.1 Carlos Șacalul în arhivele Securității	233
5.2 Primele menționări despre Carlos Șacalul	235
5.3 Atacul asupra sediului O.P.E.C.....	241
5.4 Carlos, Securitatea și Interpolul	243
5.5 Crearea mitului Carlos	248
5.6 Carlos, terorist pe cont propriu	252
5.7 Carlos Șacalul și ultimele menționări în arhiva Securității.....	258
5.8 Carlos Șacalul și politica antiteroristă a României socialiste	263
5.9 Concluzii	268
CAPITOLUL VI – CHESTIUNEA REDUCERILOR BUGETARE ÎN MINISTERUL DE INTERNE ȘI PLATA COTIZAȚIEI LA INTERPOL.....	271
6.1 Problematica.....	271
6.2 Ministerul de Interne și reducerile bugetare din anii '70-'80. Planul de relații externe.....	272
6.3 Metodele de reduceri bugetare din Ministerul de Interne	275
6.4 Criza plății cotizației la Interpol și amenințarea sancțiunilor	278
6.5 Stratagema autofinanțării	282
6.6 Concluzii	287
CAPITOLUL VII – SOLIDARITATEA SOCIALISTĂ – SUSȚINEREA ROMÂNIEI PENTRU PRIMIREA CHINEI ÎN INTERPOL	291
7.1 Emergența Chinei pe scena internațională	291
7.2 Organizațiile internaționale în relațiile dintre state	296

7.3 Încercările Chinei de a deveni membră a Organizației Națiunilor Unite.....	297
7.4 Relațiile româno-chineze sub comunism	302
7.5 Primirea Chinei în Interpol și implicarea României	304
7.6 Concluzii	313
CAPITOLUL VIII – INTERPOLUL ÎN ACȚIUNE: ÎN CE CAZURI SE IMPLICA INTERPOL ROMÂNIA	315
8.1 Introducere	315
8.2 Urmărirea infractorilor în cazul deturnării aeronavei de pasageri din mai 1971.....	316
8.3 Cazul funcționarului de la Misiunea Permanentă a României de la Geneva	319
8.4 Cum putea fi folosit Interpolul de Securitate	322
8.5 Primul bilanț al activității Biroului Național Interpol.....	324
8.6 Câteva cazuri din primul bilanț al Biroului Național Interpol	327
8.7 Activitatea rutinieră a Interpol	331
8.8 Prima extrădare prin Interpol reușită de autoritățile române - 1983	333
8.9 Concluzii	334
CONCLUZII.....	337
ANEXĂ	347
BIBLIOGRAFIE.....	349
a. Surse primare.....	349
b. Surse primare editate.....	351
c. Surse secundare	352
d. Surse electronice (adrese web).....	357

CAPITOLUL I – ORIGINEA ȘI EVOLUȚIA INTERPOL PÂNĂ LA AFILIEREA ROMÂNIEI

1.1 Posibilitatea unei cooperări internaționale între corpurile de poliție

Ideea cooperării internaționale, în scopul combaterii criminalității, a apărut în preocupările forțelor de poliție încă din a doua jumătate a secolului XIX. În acea epocă, în urma dezvoltării mijloacelor de transport, responsabilii instituțiilor de forță au considerat că datorită creșterii vitezei de deplasare între diferite regiuni ale globului, infractorii erau capabili să călătorească mult mai rapid. Ei ar fi putut să comită o crimă la Paris, de exemplu, să ia trenul, și în câteva ore să părăsească teritoriul țării de origine. Posibilitate facilitată la acea epocă și de lipsa pașapoartelor sau a vizelor de intrare, metode de control puse în practică abia după bulversările produse de Primul Război Mondial.

Soluția la această problemă a fost văzută în înființarea unor structuri internaționale care să favorizeze cooperarea între corpurile de poliție naționale. Mathieu Deflem, profesor de sociologie la Universitatea South Carolina, în lucrarea *Policing World Society*¹, consideră invocarea pericolului reprezentat de criminalitatea internațională drept un pretext pentru crearea structurilor de cooperare interpolițienești. În accepțiunea acestuia, problemele puse de criminalitatea internațională au fost de fapt un mit, în sensul de narațiune fondatoare de legitimare, care explică într-o manieră prestigioasă originile Interpolului. În realitate, potrivit lui Deflem, colaborarea polițienească și înființarea unui organism reprezentativ de conlucrare la scară internațională a survenit ca urmare a autonomizării birocratice a forțelor polițienești față de guvernele țărilor lor. Dorința polițiștilor de a-și afirma competența și profesionalismul în fața societății, de a se reuni cu polițiști din alte țări, cu care să discute subiecte comune de interes, a fost, de fapt, adevăratul motiv al apariției

---

¹ Mathieu Deflem, *Policing World Society, Historical Foundation of International Police Cooperation*, Oxford, Oxford University Press, 2002.

Interpol². Din perspectivă istorică, internaționalizarea polițienească a fost posibilă doar în momentul în care aparatul de menținere a ordinii a căpătat suficientă independență birocratică față de guverne și celelalte instituții ale statului. Această autonomie s-a produs progresiv, ca urmare a apariției instrumentelor și a tehnicilor științifice de lucru în munca polițienească³. Potrivit studiilor lui Michel Foucault asupra poliției și a controlului criminalității, expertiza polițiștilor a devenit relevantă și a fost luată în considerare când s-a stabilit relația tripartită între teorie (apariția tehnicilor de investigare criminologice), cunoașterea empirică (crearea statisticilor infracționale) și existența unor instrumente de control eficace (poliția, în sensul de administrație a resurselor umane)⁴.

Sfârșitul secolului XIX este epoca inventării metodelor antropometrice de studiere a populației, perioada în care apare biometria judiciară, care folosea tehnici de măsurare a caracteristicilor fizice ale corpului pentru identificarea infractorilor – bertillonajul, de la numele inventatorului acestei tehnici, Alphonse Bertillon, metodă ulterior înlocuită de cea mult mai fiabilă de prelevare a amprentelor. Tot atunci a apărut și criminologia rasistă a lui Cesare Lombroso, care a introdus conceptul de criminal înăscut. Potrivit acestei teorii pseudoștiințifice, dar care continua să fie folosită zeci de ani mai târziu de statul mussolinian și de cel nazist, omul degenerat sau cel cu tendințe criminale putea fi identificat după trăsăturile anatomice, în special măsurându-i-se caracteristicile craniene.

1.2 1851 - Crearea Uniunii Polițienești a Statelor Germane

Primele manifestări ale formelor de cooperare polițienească transfrontalieră s-au produs la jumătatea secolului XIX, în spațiul central european de limbă germană – nu întâmplător în această zonă care avea în comun o unitate culturală, de limbă și geopolitico-ideologică, care va conduce cât de curând la unificarea celei mai mari părți a ei. În acel an, pe 9 aprilie reprezentanți ai polițiilor din Austria, Prusia, Saxonia și Hanovra s-au reunit la Dresda pentru a crea o organizație internațională de poliție a

---

² Folosim denumirea Interpol din considerente de simplificare a expunerii, denumirea oficială până în 1956 fiind *Comisia Internațională de Poliție Criminală*.

³ Mathieu Deflem, *op. cit.*, pp. 19-20.

⁴ Michel Foucault, *Power, Essential Works of Foucault, 1954-1984, volume 3*, Londra, Penguin Books, 2002, capitolul *Governmentality*, pp. 201-222.

cărei scopuri erau politice, ca un răspuns la mișcările revoluționare din 1848. Foarte curând la organizație au aderat și polițiile din Wurttemberg, Bavaria și Baden, dând naștere *Uniunii Polițienești a Statelor Germane*. Inițiatorul acestei forțe de poliție a fost Karl Ludwig Friedrich von Hinckeldey, ultraconservatorul șef al poliției berlineze. Scopul organizației era stabilirea unui sistem internațional de culegere și schimb de informații despre opoziția politică, de orientare comunistă, liberală sau naționalistă (mișcările de eliberare națională prin crearea de noi state).

Între 1851 și 1866 reprezentanții Uniunii Polițienești s-au întrunit în fiecare an, în anumiți ani chiar de două ori. Uniunea polițienească avea în vedere oamenii sau organizațiile care amenințau stabilitatea ordinii politice. Uniunea forțelor de poliție era considerată necesară ca o contrapondere naturală, deoarece și revoluționarii ar fi conspirat din diferite capitale europene pentru distrugerea statelor. Disidenții față de ordinea stabilită erau desemnați sub denumirea generală de *Umsturzpartei* (Partid al subversiunii). Conceptul includea un spectru vast de comuniști, social-democrați, migranți din loc în loc, francmasoni, grupuri religioase, societăți muncitorești etc.

Uniunea se concentra în mod special și asupra publicațiilor, librăriilor sau editurilor considerate subversive. Mathieu Deflem consideră dificil de judecat în ce măsură Uniunea era un instrument eficace de colaborare activă polițienească, în sensul că nu se cunoaște dacă a luat și măsuri practice. Se știe, totuși, că printre persoanele supravegheate se găseau și Karl Mark și Friedrich Engels, iar capacitățile ei de supraveghere se întindeau și dincolo de Atlantic. În cele din urmă, evenimentele politice internaționale, ne referim la războiul austro-prusac din 1866, a pus capăt Uniunii de poliție⁵.

Uniunea polițiilor germane a fost stabilită pe baze temporare și avea scopuri limitate. A fost creată ca o contramăsură la mișcările revoluționare ale anului 1848. Organizația a fost, de asemenea limitată la spațiul de limbă germană și nu a reușit să întrunească sprijin din partea altor țări, chiar dacă aveau scopuri comune de combatere a subversiunii politice. Disensiunii politice între spațiul german și cel francez, de exemplu, a făcut imposibilă orice cooperare internațională pe teme de poliție între cele două zone.

⁵ Mathieu Deflem, *op. cit.*, pp. 49-51.

Din deceniul 9 al secolului XIX, totuși, relativa independență administrativă acordată poliției de către factorul politic, în contextul încetării conflictelor europene, a determinat cooperarea între polițiști neținând seama de granițele naționale, producând nașterea unei culturi polițienești comune, care la rândul ei a putut să statornicească legături internaționale, făcând abstracție de preferințele guvernelor. Pe la mijlocul secolului XIX diferențele politice și sentimentele naționaliste mai interferau încă în cimentarea unei culturi comune de poliție, dar, spre sfârșitul secolului, se întrevădeau semne clare ale unor asemenea valori comune, care așteptau să fie fructificate nu de inițiative statale, ci de cele ale polițiștilor.

1.3 Congresul antianarhist de la Roma din 1898

La sfârșitul secolului XIX, incidente inspirate de idei politice radicale au creat premisele confederatoare pentru depășirea disensiunilor politice dintre state și crearea unei dispoziții a guvernelor spre o nouă formă de cooperare polițienească internațională, având alte ținte politice. Ne referim la apariția atentatelor cu bombă puse la cale de mișcarea anarhistă.

Apariția unui nou dușman comun, care producea pagube vizibile în vieți omenești și bunuri, a dus la o acceptare pe scară largă a soluțiilor de punere în comun a experienței forțelor de ordine, trecând peste ideologiile naționale. În 1893, când a aflat despre planurile anarhiștilor de asasinare a Kaizerului Wilhelm al II-lea și a Cancelarului Leo von Caprivi, poliția franceză a ignorat rivalitățile politice și nu a ezitat să îi informeze pe polițiștii germani, determinând eșuarea planurilor anarhiștilor.

Între 1892 și 1894, doar în Paris au avut loc 11 atentate cu bombă, care au ucis nouă persoane. În 1893, ca urmare a atentatelor din Paris și Barcelona, guvernele celor două țări au început negocierile pentru crearea unei organizații internaționale de poliție care să lupte contra anarhiștilor. Cu toate că și guvernele Marii Britanii, Imperiului German și Austro-Ungariei și-au manifestat interesul pentru o asemenea structură, proiectul nu a ajuns la niciun rezultat. Cooperarea antianarhistă s-a limitat doar la înțelegeri bilaterale, cum a fost cea dintre Italia și Franța, care schimbau informații asupra posibilelor legături dintre atentatele anarhiste și atacarea băncilor⁶.

---

⁶ *Ibidem*, p. 64.

discutat și posibilitatea ca în fiecare țară participantă să se înființeze o brigadă de poliție însărcinată cu supravegherea anarhiștilor, structuri care să își comunice informațiile între ele. Toți participanții, cu excepția Marii Britanii, au fost de acord să introducă în țările lor *portretul vorbit*, ca metodă de identificare criminalistică, o îmbunătățire a antropometriei lui Bertillon, care identifica infractorii pe baza măsurării părților anatomice ale corpului, a culorii ochilor, a părului și a pielii. Metoda bertillonajului era transpusă în portretul vorbit prin identificatori numerici, datele fiind transmise prin telefon și telegraf către polițiile din alte state. Conferința a aprobat și o dispoziție care cerea extrădarea oricărei persoane care a încercat să ucidă sau să răpească un suveran sau șef de stat⁸.

Conferința s-a soldat cu declarații de bune intenții, dar nu a determinat introducerea de acțiuni concrete⁹. Rezultatul acesta negativ era de așteptat, având în vedere că reuniunea a fost inspirată de asasinarea unui cap încoronat, soluțiile sugerate mergând în direcția protejării notabilităților de acțiunile anarhiste, neavând implicații la nivelul societății, în întregul ei. Concluzia firească a conferinței a fost că este necesară înființarea unor gărzi de corp special pregătite pentru protecția notabilităților, aici aflându-se și originea serviciilor de protecție a demnitarilor.

1.4 Conferința antianarhistă de la Sankt Petersburg din 1904

Tot ca urmare a unui atentat anarhist, uciderea președintelui Statelor Unite, William McKinley, în septembrie 1901, autoritățile ruse au reluat inițiativa acțiunilor antianarhiste, concretizată în organizarea unei conferințe la Sankt Petersburg, în martie 1904, organizată în colaborare cu guvernul german. Pe 14 martie, 10 țări europene, printre care se număra din nou România, au semnat un protocol secret care prevedea înființarea de birouri antianarhiste în fiecare țară și stabilirea schimbului de informații interpolițienești¹⁰. Participanții au semnat și un protocol secret asupra „războiului internațional cu anarhismul”. Statele Unite au refuzat să participe la conferință, iar Marea Britanie și Franța au refuzat să semneze

---

⁸ *Ibidem*, p. 68.

⁹ Richard Bach Jensen, „The International Anti-Anarchist Conference of 1898 and the Origins of Interpol”, în *Journal of Contemporary History*, volume 6, issue 2, 1981, pp. 323-347.

¹⁰ *Ibidem*, p. 337.

protocolul, dar au fost de acord să susțină inițiativa prin asistența acordată țării semnatare.

Din cauza scopului lor limitat – lupta contra mișcării anarhiste, o mișcare încărcată cu puternice conotații politice – aceste conferințe nu au reușit să ajungă la acorduri privind lupta comună a statelor împotriva infractorilor. Politicile divergente ale statelor în privința acțiunilor care trebuiau întreprinse în apărarea propriilor interese, nu în ultimul rând existența naționalismelor și a particularismelor regionale, au făcut ca reglementările luate de comun acord să pară că nu sunt indicate, fiind percepute ca impuse din afară, de o instanță supranațională.

Aceste demersuri au fost fără urmări practice și datorită treptatei diminuări a acțiunilor anarhiste ca formă de protest social. Dispariția anarhismului a fost determinată, în special, de afirmarea socialismului și a anarho-sindicalismului, ca forme de protest și defulare sociale, și care nu promovau schimbarea societății prin violența fizică, dar și de emergența politicilor sociale ale guvernelor, pe fondul îmbunătățirii condițiilor de viață ale populației.

A fost necesară o schimbare de perspectivă asupra a ceea ce trebuia să fie combaterea criminalității internaționale, schimbare ce a avut loc progresiv, pentru a se organiza o structură adecvată acestui scop. În primul rând a fost necesară schimbarea atenției dinspre delictele care puteau îmbrăca chiar și o formă parțială de acțiune politică, cum a fost cazul mișcării anarhiste, spre cele de natură pur infracțională, de drept comun. Numai prin păstrarea acțiunii în interiorul unui spațiu de natură apolitică se putea obține federalizarea unor state cu regimuri politice foarte diferite în jurul creării structurilor internaționale de combatere a criminalității.

În al doilea rând, a fost necesară, cum am amintit mai sus, nașterea unei autonomii birocratice a forțelor de poliție, care a avut drept consecință eliminarea intervențiilor directe ale statelor în organizarea structurilor de urmărire transfrontalieră a delictelor. Prin apariția conștiinței de sine a unui corp profesional specializat în combaterea infracțiunilor, ale cărui competențe au fost dobândite prin cunoașterea și însușirea unor tehnici specifice, s-a produs și în meseria de polițist ceea ce Max Weber numea dominația birocratică prin cunoașterea specializată¹¹. Afirmarea

¹¹ Max Weber, *Économie et société*, tome. 1, *Les catégories de la sociologie*, Paris, Editions Pocket, 1995, p. 300.